

Aabenraa Kommune d. 19. juni 2024 – sags-nr.: 17/2916

Tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding

AFGØRELSE OG HJEMMEL

Der er ansøgt om fornyet tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding fra boringen med DGU nr. 159.365, med en maksimal indvinding på 49.000 m³/år.

Aabenraa Kommune meddeler et afslag på den ansøgte mængde på 49.000 m³/år til boringen med DGU nr. 159.365, men meddeler tilladelse til at indvinde en reduceret mængde på 1.040 m³/år til vanding af 30 ha. Dette begrundes nærmere i afsnittet "Begrundelse for afgørelsen". Tilladelsen gives efter § 20 i Vandforsyningsloven, LBK nr. 620 af 13. maj 2022 om vandforsyning m.v.

Nærværende tilladelse på 1.040 m³/år afløser den tidligere tilladelse på 30.000 m³/år, altså er der tale om en reduceret indvindingsmængde i forhold til tidligere.

Tilladelsen gives på betingelse af, at vilkårene i afsnittet "Vilkår for tilladelsen" overholdes samt på baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den sammenfattende vurdering.

Aabenraa Kommune har endvidere truffet afgørelse om, at tilladelsen til indvinding ikke udløser krav om miljøvurdering, jf. § 21 i Miljøvurderingsloven, LBK 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Aabenraa Kommune har, jf. §§ 7 og 8 i Habitatbekendtgørelsen, BEK nr. 1098 af 21. august 2023, vurderet, at det ansøgte ikke påvirker et Natura 2000-område eller bilag IV-arter væsentligt.

Aabenraa Kommune har, jf. § 8 stk. 2 i Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, BEK nr. 797 af 13. juni 2023, vurderet, at det ansøgte ikke medfører en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, som vil medføre en forringelse af tilstanden eller hindre målopfyldelse.

STAMDATA

Anlægs-ID	1178556
Anlægs-nummer	529-40-0145-00
DGU-nummer	159.365
Boringens koordinater	X: 511362 ; Y: 6101838

BORINGSOPLYSNINGER

Boringens adresse	Klovtoftvej 10 (matr. nr. 3 Klovtoft, Hellevad)
Formål med indvindingen	Markvanding
Maksimal indvindingsmængde	1.040 m ³ /år
Maksimal ydelse	55 m ³ /time
Vandet areal	30 ha

GYLDIGHED

Gyldig til	19. juni 2039
Tidligere tilladelser	Tidligere anlægs- og indvindingstilladelser annulleres.

OFFENTLIGGØRELSE OG HJEMMEL

Tilladelsen meddeles efter	§§ 20 og 21 i Vandforsyningsloven samt § 21 i Miljøvurderingsloven (VVM)
Offentliggørelsesdato	19. juni 2024
Klagefrist	17. juli 2024
Tilsynsmyndighed	Aabenraa Kommune, vand@aabenraa.dk

VILKÅR FOR TILLADELSEN

Anvendelse

1. Det indvundne vand må kun anvendes til markvanding.
2. Vandingsanlægget – herunder jordledninger – må ikke bruges til andet end rent vand fra indvindingsboringen.
3. Inden for gyldighedsperioden kan tilladelsen udnyttes på uændrede vilkår af fremtidige ejere/lejere af ejendommen.
4. Anvendes tilladelsen ikke længere, sker der ændring af ejere, indgås der nye vandingsaftaler, lejeaftaler eller andet, som angår tilladelsen, skal dette straks meddeles Aabenraa Kommune.

Anlæg og boring

5. Boringen og dens overbygning skal være indrettet og vedligeholdt efter reglerne for A-boringer i Brøndborerbekendtgørelsen¹ (Se evt. bilag 2 for eksempler).
6. Boringens overbygning skal kunne beskytte boringen og dens pumpe- og elinstallationer. Der må ikke opbevares andre ting i/under overbygningen.
7. Boringen skal være mærket med synligt DGU nr.
8. Boringen må ikke udbedres eller ændres på væsentlig måde, før Aabenraa Kommune har meddelt tilladelse hertil.
9. Hvis vandingsanlæg, hydranter m.m. skal opstilles mindre end 8 meter fra vandløb, skal vandløbsmyndigheden kontaktes for evt. tilladelse.

Indvindingsmængde og –kapacitet

10. Den tilladte mængde må ikke overskrides, og indvindingsanlæggets pumpekapacitet må kun ændres efter forudgående godkendelse fra Aabenraa Kommune.
11. Hvis der opstår mistanke om, at indvindingen påvirker natur eller vandløb negativt, kan Aabenraa Kommune begrænse indvindingsmængden og/eller den maksimale ydelse.

Kontrol med oppumpede vandmængder

12. Boringen skal være forsynet med vandur, timetæller eller elmåler til at registrere boringens driftstid, så de oppumpede vandmængder kan beregnes. Kommunen kan til enhver tid bestemme, at målemetoden skal ændres.
13. Ved brug af timetæller skal der beregnes en omregningsfaktor og der skal indsendes dokumentation herfor til Aabenraa Kommune. Timetælleren må ikke kunne nulstilles.

¹ Bekendtgørelse nr. 1260 af 28/10/2013 om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land

14. De oppumpede vandmængder skal indberettes med målertal og opgøres fra den 1. januar til den 31. december. Indberetningen skal ske til Aabenraa Kommune hvert år inden den 1. februar.
15. Ansvar for indberetningen ligger hos ejer, også selvom jorden er bortforpagtet.

Fredningsbælte

16. Omkring boringen skal der være et fredningsbælte med en radius på 5 meter². Fredningsbæltet skal markeres fysisk med f.eks. hegn, beplantning eller store marksten.
17. Inden for fredningsbæltet må der ikke gødes, udbringes spildevandsslam, anvendes eller foretages opblanding af insekt- eller ukrudsdræbende middel. Der må ikke opbevares ting, der udgør en trussel mod grundvandet.
18. Der må ikke være risiko for, at biler, landbrugsmaskiner eller lignende kan påkøre boringen.

Gyldighedsperiode

19. Tilladelsen bortfalder automatisk efter gyldighedsperiodens udløb. Såfremt der ønskes en ny tilladelse, skal ansøgning herom indsendes til Aabenraa Kommune inden udløb af eksisterende tilladelse.
20. Tilladelse kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis den er givet på baggrund af urigtige oplysninger, eller hvis vilkårene i tilladelsen ikke overholdes.
21. Jf. Vandforsyningslovens § 35 kan en tilladelse til vandindvinding tilbagekaldes uden erstatning, når indvinding ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af fem år.
22. Tilladelsen kan også tilbagekaldes, når væsentlige samfundsmæssige hensyn taler for det. Spørgsmål vedr. omfang af erstatning afgøres af taksationsmyndighederne.
23. Boringer uden tilladelse, eller som ikke ønskes anvendt mere, skal sløjfes i henhold til gældende bekendtgørelser² om udførelse og sløjfning af boringer på land. Eventuel sløjfning skal meddeles Aabenraa Kommune.

Erstatningsboring

24. En boring må ikke erstattes af ny boring, uden at det først er anmeldt til Aabenraa Kommune.
25. Erstatningsboring må kun udføres, hvis en boring pludselig bryder sammen i vandingssæsonen (tvangssituation). Hvis der f.eks. ønskes en ny boring, fordi en eksisterende borings ydeevne er nedadgående, skal der søges normalt. En erstatningsboring skal placeres inden for en afstand af 5 meter fra den boring, som skal erstattes.

Erstatningsregler

26. Ejeren af et vandindvindingsanlæg er erstatningspligtig for skade, som voldes i bestående forhold ved forandring af vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer mv. under anlæggets udførelse og drift. Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af taksationsmyndighederne.

SCREENINGSAFGØRELSE VEDRØRENDE VVM OG VURDERING EFTER HABITATBEKENDTGØRELSEN

² Bekendtgørelse nr. 1260 af 28/10/2013 af udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land

Det ansøgte er omfattet af Miljøvurderingsloven³, Habitatbekendtgørelsen⁴ og Indsatsbekendtgørelsen⁵.

Aabenraa kommune har behandlet denne ansøgning om vandindvinding som samtidig ansøgning efter § 18 i Miljøvurderingsloven (VVM)⁶, idet vandindvinding er medtaget på lovens bilag 2, pkt. 1c, 2diii og 10m.

Aabenraa Kommune har, jf. § 21 i Miljøvurderingsloven, truffet afgørelse om, at den tilladte vandindvinding ikke forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Den tilladte indvinding af grundvand er således ikke omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse.

Aabenraa Kommune har, jf. §§ 7 og 8 i Habitatbekendtgørelsen, vurderet, at det tilladte ikke påvirker et Natura 2000-område eller bilag IV-arter væsentligt.

Aabenraa Kommune har, jf. § 8 stk. 2 i Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, BEK nr. 797 af 13. juni 2023, vurderet, at det ansøgte ikke medfører en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, som vil medføre en forringelse af tilstanden eller hindre målopfyldelse.

Relevante kriterier, der skal anvendes ved vurderingen af, om et anlæg kan få væsentlig indvirkning på miljøet (bilag 6 i Miljøvurderingsloven) samt habitatvurderingen fremgår af afsnittet "Begrundelse for afgørelsen".

BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Sammenfatning af vurderingerne

Aabenraa Kommune har vurderet, om indvindingen er i strid med gældende planer eller påvirker grundvandsressourcens kvantitative tilstand, naturområder og vandløb.

Alle beregninger til brug for vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne er gennemført ved hjælp af screeningsværktøjet BEST Vandløb og Natur (BEST VN), hvor der foretages en vurdering af påvirkningen fra indvindingen, som tilladelsen vedrører, samt en vurdering af den akkumulerede påvirkning fra alle øvrige indvindinger. Det er i beregningen antaget, at indvindingen til markvanding foretages over en periode på 4 måneder, svarende til 33% af året. En rapport fra BEST VN om indvindingens påvirkning af omgivelserne kan rekvireres hos Aabenraa Kommune.

Aabenraa Kommune har besluttet at tildele indvindingsmængde ud fra behov. Hvis behovet vurderes at være lavere end den ansøgte mængde, reduceres tilladelsen i f.t. det ansøgte. Hvis denne indvinding medfører påvirkninger, der er kritiske for natur eller vandløb, kan det være nødvendigt at reducere mængden yderligere.

³ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

⁵ Bekendtgørelse nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Aabenraa Kommune har vurderet, at der højest er behov for en vandmængde på 25.920 m³/år. Denne vandmængde er lagt til grund i de efterfølgende vurderinger. Men vurderer ud fra nedenstående, at indvinding af 25.920 m³/år ikke er miljømæssigt forsvarlig, da indvindingen vil påvirke omgivelsernes kvalitet eller nærliggende borer i nævneværdig grad. Det vurderes at være nødvendigt at reducere den indvundne mængde til 1.040 m³/år, for at indvindingen er miljømæssig forsvarlig.

Kommunen meddeler derfor et afslag på det ansøgte, men meddeler tilladelse til at indvinde en reduceret mængde på 1.040 m³/år.

Denne vandmængde er lagt til grund i de efterfølgende vurderinger.

Ansøgningen er vurderet i forhold til Vandforsyningsplan, Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, Spildevandsplan, Kommuneplan og Råstofplan samt de statslige Naturplaner og Vandområdeplaner. Ansøgningen er screenet efter Miljøvurderingsbekendtgørelsen⁷ og efter Habitatbekendtgørelsen⁸.

Der er ingen forhold, der taler for at begrænse tilladelsens løbetid. Tilladelsen gælder derfor i 15 år.

Vurdering af vandingsbehov

Ved eksisterende borer gives normalt højest tilladelse til et vandforbrug svarende til den årlige mængde, der maksimalt er brugt i perioden 2009-2018, med mindre der foreligger særlige begrundelser for øget vandingsbehov. I vurderingen af vandingsbehovet lægges herudover bl.a. vægt på driftsformen og afgrødevalg, samt eventuelle ændringer heraf ift. den tidligere periode. Aabenraa Kommune har vurderet, at den ansøgte mængde overstiger behovet.

Der er i perioden 2009-2018 maksimalt indberettet en oppumpet vandmængde på 17.276 m³. Der er i 2017 søgt om tilladelse til etablering af en ny boring til erstatning for DGU 159.365, som der var problemer med. Der er givet afslag på boringen. Pga tidligere problemer med indvinding fra 159.365, vurderes behovet ud fra indberetning i 2020, hvor der blev indvundet 25.920 m³. Denne vandmængde lægges til grund i de efterfølgende vurderinger.

Men den tilladte indvindingsmængde er dog reduceret til 1.040 m³/år på baggrund af indvindingens påvirkning af Røddå (Oplands ID 16510498). Denne vandmængde lægges til grund i de efterfølgende vurderinger.

Boringen - indvindingsanlægget

Boringen, DGU nr. 159.365, er etableret i 1977 og er 14 meter dyb. Boringen er filtersat 8,4 - 14,4 meter under terræn. Indvindingen finder, ifølge den geologiske model for området, sted fra magasinet Sand 2 - DS2. Placeringen af boringen er vist på vedlagte bilag 1.

Kommunen har kendskab til, at der siden 1995 har været en tilladelse til at indvinde grundvand til markvanding fra denne boring.

⁷ Bekendtgørelse nr. 806 af 14/06/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter

⁸ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Boringen ligger indenfor område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), udenfor indvindingsopland til et alment vandværk, udenfor indsatsområde (IO), udenfor BNBO og udenfor 300 m zone omkring en almen vandforsyningsboring.

Der vil blive ført tilsyn med indretning af boringen og tilhørende anlæg, som skal opfylde kravene i Boringsbekendtgørelsen⁹ (se eksempel i bilag 2) samt kontrol med måleanordning til måling af oppumpede vandmængder.

Nærtliggende boringer

Beregninger i BEST VN viser, at de nærmeste indvindingsboringer ikke bliver påvirkede af indvindingen. Derfor vurderer Aabenraa Kommune, at indvindingen ikke har nogen betydning for muligheden for at indvinde vand fra disse boringer.

Påvirkning af grundvandsforekomster

Der er foretaget en vurdering af, om indvindingen påvirker grundvandsforekomsternes kvantitative tilstand i henhold til indsatsbekendtgørelsens §8 stk. 2.

Grundvandsforekomsternes kvantitative tilstand er vurderet på grundlag af grundvandsforekomsternes vandbalance, forekomsternes påvirkning af målsatte vandløb samt indtrængning af saltvand eller anden kemisk påvirkning som følge af overindvinding.

Kvantitativ tilstand af grundvandsforekomsten

En god kvantitativ tilstand af grundvandsressourcen i forhold til vandbalancen forudsætter, at den gennemsnitlige indvinding pr. år over en længere periode ikke overstiger den langsigtede grundvandsdannelse. Et af kriterierne i vurdering af vandbalancen er, at udnyttelsesgraden til vandindvinding ikke bør overstige 30 % af grundvandsdannelsen til grundvandsmagasinet.

Indvindingen sker fra den regionale grundvandsforekomst dkmj_984_ks. Den kvantitative tilstand af grundvandsforekomsten er god, og den har dermed målopfyldelse.

Udnyttelsesgraden til vandindvinding i dette magasin er 3 %. Da der er tale om en fornyelse af en eksisterende indvinding vurderes det ikke, at indvindingen, hverken i sig selv eller sammen med andre påvirkninger, vil medføre risiko for, at grundvandsforekomsten ikke kan opretholde målopfyldelsen.

Kvalitativ tilstand af grundvandsforekomsten

Der er foretaget en vurdering af om grundvandsforekomstens kvalitative tilstand i henhold til indsatsbekendtgørelsens §8 stk. 2. Grundvandsforekomsternes kvalitative tilstand er vurderet på grundlag af potentielle forureningskilder indenfor sænkningstragten, som ville kunne mobiliseres på baggrund af det ansøgte projekt om vandindvinding.

Indvindingen sker fra den regionale grundvandsforekomst dkmj_984_ks. Den kvalitative tilstand af grundvandsforekomsten er ringe. Grundvandsforekomsten har ringe tilstand pga. pesticider. Det vurderes ikke, at indvindingen, hverken i sig selv eller sammen med andre påvirkninger, vil have betydning for grundvandsforekomstens mulighed for at opnå målopfyldelse, da det ikke

⁹ Bekendtgørelse nr. 1260 af 28/10/2013 af udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land

vurderes, at indvindingen vil mobilisere forureningen. Fristen for målopfyldelse for grundvandsforekomsten er forlænget grundet grundvandets lange responstid.

Forureningskilder

Det nærmeste kortlagte areal (V1-kortlagt) er beliggende ca. 150 m øst for boringen. Lokaliteten er beliggende udenfor den beregnede sænkningstragt for indvindingen, og det er derfor usandsynligt, at en indvinding på 1.040 m³/år i sig selv vil kunne påvirke den registrerede forurening eller dens mobilitet i nævneværdig grad.

Alle ejendomme indenfor 150 m er spildevandskloakerede.

Påvirkninger af natur og vandløb

Der er foretaget en konsekvensberegning i screeningsværktøjet BEST VN af, hvordan indvindingen kan påvirke omkringliggende beskyttet natur (Naturbeskyttelseslovens § 3¹⁰ og Natura 2000¹¹) og vandløb/søer i henhold til Vandrammedirektivet. Herudover er der foretaget en vurdering af, om indvindingen påvirker levesteder for arter som er på Habitatdirektivets Bilag IV. I disse beregninger er inddraget de akkumulerede effekter af denne og alle øvrige tilladelser til vandindvindinger, der kan påvirke disse naturområder og vandløb. Desuden er det også vurderet, hvorvidt der tidligere er foretaget en vurdering i forhold til Natura 2000.

Påvirkningsberegningen viser, at flere vandløbsstrækninger og/eller naturlokaliteter vil blive kritisk påvirkede ved en indvindingsmængde på 25.920 m³/år. Påvirkningen fra den pågældende indvinding udgør en væsentlig del af den samlede reduktionspåvirkning på medianminimumsvandføringen i den påvirkede vandløbsstrækning. Aabenraa Kommune vurderer, at den potentielle, kumulative påvirkning af vandløbsstrækningen skal reduceres, for at vandløbsstrækningen ikke længere er potentielt kritisk påvirket. Der kan på denne baggrund ikke gives en fornyet indvindingstilladelse uden at indvindingsmængden reduceres forinden.

Den største potentielle påvirkning ses på oplandet til Rødå (Oplands ID 16510498). Det vurderes, at indvindingen skal reduceres med 96 %, for at der ikke sker en potentiel kritisk påvirkning. Derfor er indvindingsmængden reduceret som følge af påvirkningsberegningerne i BEST til en indvindingstilladelse på 1.040 m³/år, som vurderes acceptabel i forhold til påvirkningen af både vandløbsstrækninger og naturlokaliteternes tilstand. Det er denne mængde, der ligger til grund for påvirkningsberegningerne beskrevet nedenfor.

Vandløb

Med udgangspunkt i påvirkningsberegningen vurderer Aabenraa Kommune effekten af indvindingen i vandløbene ud fra følgende kriterier for de enkelte vandløbsstrækninger:

Med udgangspunkt i afstrømningsforholdene for de påvirkede vandløbsstrækninger samt den konkrete indvindings størrelse, bliver der foretaget en vurdering af den samlede, tilladte indvindings betydning for de enkelte vandløbsstrækningers hydrauliske og økologiske tilstand. For hver strækning er der fastsat en kritisk påvirkning ud fra størrelsen af og variationen i afstrømningshydrografen og den aktuelle økologiske tilstand målt vha. DVFI, DVPI og DFFVa+ø,

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 04/10/2022 om naturbeskyttelse, § 3

¹¹ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

samt de bentiske alger. På baggrund af disse er der fastsat en kritisk påvirkningsprocent af medianminimumsafstrømningen for hvert opland. Den kritiske påvirkning er den påvirkning, der sikrer, at der kan opnås målopfyldelse og den størrelse, der giver anledning, til at vandløbet lige netop ikke kan skifte økologisk tilstandsklasse for én af de fire biologiske parametre. Medianminimumsafstrømningen er den eneste økologisk relevante vandføringsparameter, der med sikkerhed kan bestemmes for samtlige vandløbsstrækninger i kommunen. Denne er benyttet for at kommunen kan foretage den bedst mulige faglige vurdering af, om "omgivelsernes kvalitet" bevares samt få et ensartet og sammenligneligt administrationsgrundlag for hele Aabenraa Kommune.

- Viser beregningerne, at grundvandsindvindingen ikke medfører en påvirkning på vandløbsstrækningen, der overstiger den kritiske påvirkningsprocent af den beregnede medianminimumsvandføring, vurderes det, at vandløbet ikke direkte eller indirekte bliver væsentligt påvirket.
- Hvis påvirkningen overstiger den kritiske påvirkningsprocent, foretages en konkret faglig vurdering.
- Påvirkes en vandløbsstrækning, der i forvejen er i dårlig tilstand, kan der ikke gives tilladelse til yderligere indvinding uden at det specifikt kan fastslås, at vandføringsreduktionen ikke vil påvirke det økologiske forhold i vandløbet.

Såfremt påvirkningen er kritisk, foretages en procentvis reduktion af indvindingens størrelse svarende til den reduktion, der samlet set er nødvendig for at nedbringe den potentielle påvirkning fra indvindingerne i oplandet til et niveau, hvor det økologiske forhold i vandløbet ikke længere er kritisk påvirket. Indvindingerne i oplandet omfatter gældende indvindingstilladelser samt tilladelser, der er udløbet men ansøgt fornyet. Reduktionen beregnes som udgangspunkt i f.t. den ansøgte indvindingsmængde. Dog gives der normalt ikke tilladelse til en indvinding højere end den maksimalt indvundne vandmængde i perioden 2009-2018, men der kan være forhold der resulterer i, at udgangspunktet for beregningen bliver lavere. Alternativt skal der foretages afhjælpende tiltag i oplandet, før der kan gives tilladelse til yderligere vandindvinding.

På baggrund af modelberegninger er der foretaget en påvirkningsvurdering af de økologiske forhold i vandløbet målt vha. DVFI, DVPI og DFFVa+Ø, samt de bentiske alger (der er taget udgangspunkt i forsigtighedsprincippet, såfremt der ikke foreligger data for alle biologiske komponenter) på samtlige vandløbsstrækninger. Ud af disse ses en vandløbsstrækning indenfor et Røddå (Oplands ID 16510498) at blive påvirket af indvindingen fra boringen. På baggrund af beregningen er der foretaget en faglig vurdering af den ændrede vandførings betydning for vandløbets økologiske tilstand ud fra ovenstående kriterier.

En vandløbsstrækning indenfor vandløbsoplandet Røddå (Oplands ID 16510498) er potentielt kritisk påvirket som følge af de nuværende og ansøgte fornyelser af indvindingstilladelser. En konkret individuel vurdering af påvirkningen på de biologiske kvalitetselementer, fisk, invertebrater, bentiske alger og makrofyter, på hver af de enkelte vandløbsstrækninger viser dog at den pågældende, reducerede indvinding på 1.040 m³/år ikke medfører risiko for, at strækningerne falder én tilstandsklasse og tilstanden reduceres. Samtidig vurderes det, at de økologiske forhold op de pågældende vandløbsstrækninger ikke påvirkes i en sådan grad at tilstanden ikke opretholdes eller strækningerne er i fare for ikke at kunne opnå målopfyldelse i 2027.

Sammenfattende vurderer Aabenraa Kommune ikke, at indvindingen, hverken i sig selv eller sammen med andre påvirkninger, vil medføre risiko for, at den påvirkede vandløbsstrækninger ikke kan opnå eller opretholde målopfyldelsen.

Naturarealer

For naturarealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3¹² gælder, at der ikke må ske tilstandsændringer. Det er altid den nuværende tilstand, der er afgørende for et naturareal. Der er derfor foretaget en vurdering af mulige tilstandsændringer som følge af den aktuelle indvinding i forhold til en referenceperiode fra 2009-2018, som vurderes at afspejle de nuværende forhold.

Ved vurderingen af konsekvensberegningerne tager Aabenraa Kommune udgangspunkt i de beregnede grundvandssænkninger for den aktuelle boring samt for den akkumulerede sænkning fra de nærliggende boringer med gældende indvindingstilladelser og tilladelser, der er udløbet men ansøgt fornyet. Ved beregningen anvendes som udgangspunkt den ansøgte indvindingsmængde. Dog gives der normalt ikke tilladelse til en indvinding højere end den maksimalt indvundne vandmængde i perioden 2009-2018, men der kan være forhold der resulterer i at udgangspunktet for beregningen bliver lavere. Tålegrænserne for naturområder er fastsat på baggrund af områdernes vurderede naturtypologi. Der er defineret en række karakteristiske naturtypologier, som overordnet dækker de hydrologiske forhold, som kan forekomme under danske forhold. Naturen indenfor hver typologi vil direkte eller indirekte kunne påvirkes af en permanent sænkning af det overfladenære grundvand. Det overfladenære grundvand vil ikke altid påvirkes væsentligt som følge af ændringer i grundvandsstanden i de underliggende magasiner, der indvindes fra. Opdelingen i typologier fokuserer netop på at beskrive disse forskelle og kan dermed benyttes til at vurdere, hvor robuste givne naturområder er overfor ændringer i grundvandsstrømningen. Den mulige påvirkning af naturtypen er baseret på dennes beliggenhed og hydrologiske kontakt med grundvandsmagasinerne ud fra følgende forhold:

- Hvilke hydrologiske parametre bidrager til vandstanden/vandføringen i naturtypen – grundvandsdannelse eller udstrømning.
- Hvor stor er vandspejlsdynamikken, altså hvor store udsving i vandstanden/vandføringen oplever naturlokaliteten – stor, middel eller lille.
- Hvad er styrende for vandstanden/vandføringen i naturlokaliteten – nedbør eller grundvand.
- Hvor stor er afstanden til grundvandsspejlet i det øverste indvindingsmagasin

På baggrund af inddelingen i naturtypologier er der for hver naturtypologi fastsat en værdi for den kritiske sænkning for en given naturlokalitet. For naturlokaliteter som er besigtiget af Aabenraa Kommune, vil vurderingen foretaget af kommunen være gældende, med mindre der er tale om en naturlokalitet, hvor det er vurderet, at der ikke er kontakt til det primære grundvandsspejl og dermed ikke er risiko for påvirkning af lokaliteten ved indvinding fra magasinet.

¹² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 04/10/2022 om naturbeskyttelse, § 3

Det vurderes af forsigtighedshensyn, at selv meget små grundvandssænkninger kan påvirke især visse våde § 3-naturtyper (mose, våd hede, eng og sø) i Natura 2000-områder, afhængigt af om den enkelte lokalitet har en stor eller moderat sårbarhed.

Såfremt indvindingen vurderes at kunne påvirke §3-naturen negativt, reduceres indvindingen til et niveau som giver en ubetydelig påvirkning. Indvindingerne i oplandet omfatter gældende indvindingstilladelser samt tilladelser der er udløbet, men ansøgt fornyet. Alternativt skal der foretages afhjælpende tiltag i oplandet, før der kan gives tilladelse til yderligere vandindvinding. Begge disse tiltag kan ikke bringes i spil i forbindelse med Natura 2000 områder, da der vil være tale om egentlige afværgetiltag, der udløser fuld konsekvensvurdering og Miljøkonsekvensvurdering.

Natura 2000-områder

Natura 2000-områder er områder med særlige naturværdier, som skal sikres og ikke må forringes¹³.

Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 98 Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose, der ligger ca. 9 km syd for boringen. Natura 2000-området omfatter habitatområde Mandbjerg Skov, 12 km nordvest for boringen, og fuglebeskyttelsesområde Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose, 9 km syd for boringen. Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af påvirkningsberegninger i BEST, at indvindingens påvirkning ikke vil komme i nærheden af Natura 2000-området, da Natura-2000 området er beliggende udenfor indvindingens beregnede sænkningstragt.

Det er dermed ikke nødvendigt at foretage en nærmere vurdering af indvindingens konsekvenser for Natura 2000-området.

§3-beskyttede naturlokaliteter

Beregninger viser, at der ikke sker nogen ændret påvirkning af § 3-beskyttede naturlokaliteter ved en indvinding på 1.040 m³/år.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at vandindvindingen hverken i sig selv eller akkumuleret vil medføre risiko for en forringelse af de omkringliggende naturlokaliteters tilstand.

Bilag IV-arter

I forhold til bilag IV-arter fra EF-habitatdirektivet er det især padder, der er tilknyttet de våde naturtyper, som kan påvirkes af vandindvinding. Yngle- og rasteområder for andre bilag IV-arter, som f.eks. grøn mosaikguldsmed, odder og visse arter af flagermus, kan potentielt også påvirkes af vandindvinding. Indvindingen påvirker ikke nogen naturområder i området i et sådant omfang at det kan medføre en væsentlig påvirkning af Bilag IV arterne der potentielt findes i området, dvs. stor vandsalamander, spidssnudet frø, odder, løvfrø og løgfrø og dermed vurderer Aabenraa Kommune, at ingen bilag IV-arter påvirkes væsentligt.

¹³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, §§ 6 og 7

Samlet konklusion vedrørende påvirkning af natur

På baggrund af påvirkningsberegningerne og de udførte faglige vurderinger af konsekvenserne, vurderes det samlet, at der er risiko for at enkelte beskyttede vandløb kan blive væsentligt påvirket af en indvinding på 25.920 m³/år¹⁴.

Derfor reduceres indvindingen med 96 % til 1.040 m³/år, således at påvirkningen bliver nedbragt til et niveau, der ikke vurderes at medføre risiko for en forringelse af vandløbs- og naturlokalitetens tilstand.

PARTSHØRING

Ansøger og ejer har haft et udkast til tilladelsen i høring 15. maj til 12. juni 2024. Der er ikke indkommet bemærkninger.

ANNONCERING

Tilladelsen og afgørelsen om ikke-VVM-pligt vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside www.aabenraa.dk den 19. juni 2024. Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. klagevejledningen.

KLAGEVEJLEDNING FOR TILLADELSE OG VVM-SCREENINGSAFGØRELSE

Kommunens afgørelse om vandindvindingstilladelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. § 75 i Vandforsyningsloven¹⁵. Afgørelsen kan påklages af ansøgeren, klageberettigede organisationer og i øvrigt af enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald, jf. § 80 i Vandforsyningsloven.

Afgørelser truffet i forbindelse med kommunens vurdering af, om et anlæg skal VVM-vurderes eller ej, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. § 49, stk. 1, nr. 4 i Miljøvurderingsloven (VVM)¹⁶.

Fristen for at klage over afgørelsen er den 17. juli 2024.

Klagen skal sendes digitalt via Klageportalen på [Nævnenes hus - Miljø og Fødevareklagenævnet](#). Der logges ind med NemID. Det er en betingelse for klagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, vil klagen blive afvist.

FRITAGELSE FOR BRUG AF KLAGEPORTAL

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Aabenraa Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

SØGSMÅL

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger¹⁷.

¹⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 04/10/2022 om naturbeskyttelse, § 3

¹⁵ Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10/05/2022 om vandforsyning mv

¹⁶ Lovbekendtgørelse nr. 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

¹⁷ Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10/05/2022 om vandforsyning mv, § 81

AKTINDSIGT

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for, hvilket materiale kommunen må udlevere, er fastlagt i Forvaltningsloven, Offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Denne tilladelse er meddelt af Aabenraa Kommune den 19. juni 2024

Orientering sendt til:

- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, dnaabenraa-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, sydoestjylland@sportsfiskerforbundet.dk

Bilag 3 – Kort over vandede arealer

